



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

בפני כב' השופטת חנה קיציס

תובעים אפריים דרעי

נגד

נתבעים

1. מקומון "כאן חדשות"
2. אמנון שאולי
3. אבישי ברעם
4. דייגו קולדרוף

פסק דין

- 1 תביעה זו הוגשה על-ידי ראש מועצת כפר יונה, מר אפרים דרעי (להלן: התובע), כנגד מר
- 2 אבישי ברעם (להלן: הנתבע 3) בגין מסכת פרסומים שפירסם מעל דפי המקומון "כאן
- 3 חדשות" שמופץ בקרב תושבי כפר יונה (להלן: הנתבע 1 ואו המקומון), וכן בגין דברים
- 4 שצוטטו מפיו, על-פי הנטען, במסגרת כתבות שפורסמו במקומון, ובנוסף בגין התבטאויות
- 5 שהתפרסמו בעלון בחירות שחולק מטעמו. התובע עותר לחייב את הנתבע 3 בפיצויים בסך
- 6 של 250,000 ₪ מכוח חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן: החוק) ובפרסום התנצלות
- 7 בגין מסכת הפרסומים שפירסם.
- 8
- 9
- 10 1. התובע מכהן כראש מועצת כפר יונה מזה כ- 34 שנים, לרבות במועדים הרלוונטיים נשוא
- 11 כתב התביעה.
- 12
- 13 2. הנתבע 1 הינו מקומון בשם "כאן חדשות" אשר מתפרסם על-ידי המו"ל - המרכז לפולקלור
- 14 ואומנות ומופץ בחינם בקרב תושבי כפר יונה ופרדסיה.
- 15 הנתבע 2 הינו עורך המקומון (להלן: הנתבע 2 ואו העורך).
- 16 הנתבע 3 הינו חבר אופוזיציה במועצה המקומית כפר יונה וכן מפרסם כתבות פרי עטו
- 17 במסגרת טור אישי קבוע במקומון שמטרתו, בעיקר, לבקר את התנהלות מועצת כפר יונה
- 18 (להלן: הטור האישי).
- 19 הנתבע 4 הינו תושב כפר יונה שפירסם כתבה במקומון שלגביה מייחס התובע פרסום לשון
- 20 הרע.



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

- 1
- 2
3. ביום 25.10.2009 הושג הסכם פשרה בין התובע לנתבעים 1 ו-2, על-פי הצעת בית המשפט, כבי' השופט ארז יקואל, בו הוסכם כי הנתבעים 1 ו-2 יפרסמו התנצלות במקומון ויעמידו תרומה. הסכם הפשרה קיבל תוקף של פסק דין. בהליך המקדמי שהתקיים ביום 14.11.2010 בפני כבי' השופטת הדס עובדיה, נמחקו בהסכמת הצדדים ועל-פי הצעת בית המשפט סעיפים 3.3, 3.7.2, 3.7.3, 3.7.4 מכתב התביעה.
- 7
4. בנסיבות אלה, נותרה בפני תביעתו של התובע נגד הנתבע 3 בלבד. תביעה זו מתייחסת למודעה שפורסמה בעלון בחירות שחולק מטעם הנתבע 3 (סעיף 3.1 לכתב התביעה), לשלוש כתבות שפורסמו בטור האישי שכותב הנתבע 3 במקומון (סעיפים 3.2, 3.4 ו-3.8 לכתב התביעה), ולשלוש כתבות שפורסמו באותו המקומון שבהן צוטטו, לכאורה, דבריו של הנתבע 3 במסגרת ראיון עימו (סעיפים 3.5, 3.6 ו-3.7 לכתב התביעה).
- 13
- 14
- 15

טענות התובע

- 16
- 17
5. לטענת התובע, מעשיו של הנתבע 3 עולים כדי פגיעה בשמו הטוב ובכבודו – המהווים את נכסיו העיקריים ובעלי השפעה מכרעת על עיסוקו, פרנסתו, ויכולתו לפעול למען רווחת המועצה ותושביה.
- 20
- 21 התובע טוען כי הנתבע 3 פרסם ומפרסם באופן שיטתי כתבות שקריות אודותיו, תוך שהוא שם לו למטרה להשמיץ, לפגוע ולהשחיר את תדמיתו, על מנת להביא להדחתו או לפגוע בשירותו הציבורי, על רקע אינטרס אישי צר מכוח היותו חבר מועצה באופוזיציה, ובכך מנצל הנתבע 3 את מעמדו כאישיות ציבורית.
- 24
- 25
6. עוד מציין התובע כי פרסומיו של הנתבע 3 פוגעים באמון הציבור שניתן בו ושיעור ההצבעה עבורו ירד בעשרות אחוזים, ולראיה בבחירות 2008 קיבל 3 מנדטים מתוך 11. לכך מוסיף התובע כי העובדה שנבחר בשנת 2008 לא רלוונטית לשאלת הנזק בגין עוולת לשון הרע.
- 28
- 29
7. התובע דוחה את טענת הנתבע 3 כי תולדת התביעה ביריבות פוליטית בת שנים ובתעמולת בחירות. לדידו, מדובר בהתעמרות שיטתית שנמשכת כעשר שנים, כאשר אין כל אינטרס ציבורי או תכלית ראויה המצדיקה פגיעה כה חמורה.
- 31
- 32



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

1

2 8. התובע טוען שהנתבע 3 מייחס לו פעולות בניגוד לדין ופעולות שאינן הולמות את תפקידו,
3 ללא כל בסיס וחרף היותו איש ציבור הפועל לרווחת תושבי המועצה. לטענת התובע,
4 בסדרת הפרסומים מועלות טענות לעבירות פליליות קשות, ניגודי עניינים, פוליטיקה זולה,
5 דאגה למקורבים – שוב ללא כל בסיס ותוך הצגת הטענות כעבודות נכונות. התובע מוסיף
6 שכל אדם סביר, אשר קרא את הפרסומים הפוגעניים יאמין כי חייב להיות שמץ של אמת
7 בפרסומים אלה.

8

9 9. התובע ממשיך וטוען בהקשר זה כי הנתבע 3 לא הציג, ולו מסמך אחד, המעיד על
10 מעורבותו במעשיים השלילים שייחס לו בפרסומיו ולא הראה כי מדובר בעניין ציבורי,
11 לפיכך הפרסומים אינם חוסים תחת ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק, הפרסומים אף לא
12 חוסים תחת הגנת תום הלב בהבעת דעה הקבועה בסעיף 15 לחוק.

13

14

טענות הנתבע 3

15

16 10. הנתבע 3 טוען כי מדובר בתביעה קנטרנית וטורדנית שהוגשה בחוסר תום לב מובהק.
17 מטרת התביעה היא ניסיון להשתיק ביקורת ציבורית לגיטימית והבעת דעה.
18 לדבריו, עבודתו מהווה ביקורת ציבורית חשובה על פעילותו של גוף ציבורי, ובחלקה מהווה
19 הבעת דעה אישית על התנהלות המועצה, התובע מוזכר כחלק מגוף המועצה ומכוח היותו
20 העומד בראשה.

21

22 11. הנתבע 3 טוען שהתביעה הוגשה פחות משבועיים ממועד הבחירות לראשות המועצה,
23 ועיתוי הגשת התביעה במועד זה נבחר למקרה שבו יפסיד התובע בבחירות למועצה, שאז
24 היה ממנף את ההפסד לטובת התביעה.

25

26 12. עוד הוא מוסיף כי חששו של התובע מנזק עתידי אפשרי בעת הבחירות, התבדה כאשר הוא
27 נבחר לכהן כראש מועצה במשך קדנציה נוספת. עוד מציין הנתבע 3 כי התובע לא הוכיח
28 קשר סיבתי בין ארבעת הפרסומים במקומון לאורך שנים רבות, להצלחת הנתבע 3
29 בבחירות.

30

31 13. עוד לטענתו, התובע לא טרח לפרסם תגובה תקשורתית עניינית, או התייחסות מהותיות
32 לטענות המועלות במסגרת הפרסומים, חרף טענתו כי נפגע מפרסומים שאינם נכונים



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

1 שלגרתו מהווים לשון הרע. וכך גם לא פנה אל הנתבע 3 וביקש פרסום תיקון או הכחשה
2 לפרסומים.

המסגרת הנורמטיבית

14. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע קובע כדלקמן:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול-

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו
12 או במקצועו;

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, מינו או נטייתו המינית;"

15. ככלל, יש לבחון באופן אובייקטיבי האם יש בפרסום משום הוצאת לשון הרע. מבחן זה, מבוסס על בדיקת משמעות הביטוי בעיני הקורא הסביר, תוך בחינת ההקשר הכולל במסגרתו נאמרו הדברים הנטענים להיות לשון הרע (ע"א 740/86 יגאל תומרקין נ' אליקים העזני, פד"י מג(2), 333, 337; ע"א 334/89 מיכאלי נ' אלמוג, פד"י מו(5), 555). על כן, לא הכוונה שמאחורי הפרסום היא שתצביע על קיומה של לשון הרע, אלא המסר עימו היא מותירה את הקורא הסביר (ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך (פורסם במאגרים המשפטיים, ניתן ביום 8.2.12), פסקה 84).

16. יחד עם זאת, הפסיקה מייחסת משקל לזהות הנפגע גם בשלב בחינת החבות לפי סעיפים 1 ו-2 לחוק, ובהקשר זה יפים דבריו של כב' השופט ברק (כתוארו אז) בע"א 214/89 אבנרי ואח' נ' שפירא ואח', פד"י מג(3), 840, עמ' 863: "גופים ואנשים, הנושאים במשרות ציבוריות או בתפקידים שלציבור עניין בהם, נוטלים על עצמם מעצם מעמדם ותפקידם סיכונים הקשורים בהתנכלות לשמם הטוב. כמובן, אין בכך כדי להצדיק פגיעה בשמם הטוב, שהוא היקר בנכסיהם, אך יש בכך כדי להחליש את המשקל שיש ליתן לשיקול זה ביחס לחופש הביטוי".

בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' אילון לוני הרציקוביץ' (פורסם במאגרים המשפטיים, ניתן ביום 4.3.04) הוסיף כב' הנשיא ברק, כי "ניתן להרחיב סטנדרט זה ולהוסיף ולקבוע כי המשקל שיש להעניק לזכות לשם טוב נחלש גם כאשר מדובר בדמות ציבורית אשר לה



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

- 1 נגישות רבה לכלי התקשורת, ואשר נמצאת במרכזו של פולמוס ציבורי" (עמ' 569)
 2 ובהמשך: "מן הרגע שמתעורר דיון ציבורי שאינו במישור עובדתי, עמידתו של הנפגע
 3 צריכה להיות גבוהה יותר; עליו להיות נכון לספוג הערות ביקורתיות המתייחסות לדיון
 4 זה" (עמ' 570).
 5
17. כן ראו דבריו של כב' השופט ריבלין בע"א 9462/04 בן ציון מורדוב נ' ידיעות אחרונות
 6 בע"מ, פד"י ס(4), 13, עמ' 27: "הויכוח הציבורי ראוי לו שיהא חופשי, איתן, חסר
 7 מעצורים ואף בוטה" [...] ככל שמדובר בעיתונאים המבקשים לחשוף ולהקיע תופעות של
 8 שחיתות, התנהגות בלתי-תקינה, מינויים פסולים וכיוצא באלה - גובר משקלה של
 9 חירות הביטוי". יחד עם זאת שמו הטוב של איש הציבור אינו הפקר וגם הוא זכאי להגנה
 10 על השם הטוב והמוניטין שצבר לעצמו, שכן "בהיכנסו לפעילות ציבורית אין איש הציבור
 11 משיל מעליו את כבודו ואין הוא חושף עצמו לכל דבר-דיבה. אדרבא, שמו הטוב חשוב לו,
 12 לעיתים, באופן מיוחד, שהרי בלעדיו יתקשה לפלס את דרכו ללב הציבור" (שם, עמ' 27).
 13
 14
18. בעניינינו התובע כיהן תקופה ארוכה כראש מועצת כפר יונה, ואף התמודד על ראשות
 15 המועצה לקדנציה נוספת. חלק ניכר מהפרסומים נשוא כתב התביעה, כפי שעוד יפורט
 16 בהמשך, עניינם בביקורת על פעילותו הציבורית של התובע ואופן תפקודו כראש המועצה,
 17 שגם את התנהלותה מבקר הנתבע 3 מתוקף היותו חבר אופוזיציה ובעל טור אישי
 18 במקומון. בנסיבות אלה, יש ליתן משקל רב לאינטרס הציבורי בהחלפה חופשית של מידע
 19 בענייני ציבור בעת בחינת הפרסומים נשוא כתב התביעה.
 20
 21
19. כאשר מדובר בהתבטאויות המהוות חלק ממערכת בחירות הדברים מקבלים משנה תוקף.
 22 כך נפסק בת"א 64122/06 אנשל אשכנזי נ' יואב שמחי (פורסם במאגרי המשפטיים, ניתן
 23 ביום 6.1.09): "מטבע הדברים, המתמודדים לתפקיד הנהגה בארגון ציבורי, נוהגים
 24 לעתים להטיח דברי ביקורת חריפים זה בזה, ובעיקר, בחברי ההנהגה הקיימת שהם
 25 שואפים להחליפם. האדם הסביר אינו נוטה לייחס משקל רב להאשמות המועלות
 26 במסגרת מערכת בחירות, מתוך הנחה כי מדובר בחלק בלתי נפרד ממערכת פוליטית בין
 27 מתמודדים על ההנהגה. על כן, לא כל פרסום שעלול להחשב כלשון הרע בימי שיגרה,
 28 ייחשב ככזה בזמן ניהולה של מערכת בחירות סוערת".
 29
 30
 31
 32

מו הכללי אל הפרט



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

א. פרסום בעלון בחירות שחולק מטעם הנתבע 3 ביום 24.10.2008 (נספח ב' לכתב התביעה)

20. ביום 24.10.2008 פורסמה בעלון בחירות שחולק מטעם הנתבע 3 תמונתו של התובע, כשמתחתיה נכתב באותיות של קידוש לבנה:

**"אפי דרעי" יסדר" לכם את הארנונה * ו"ישמור" על הקופה הציבורית
* כמו שנעשה למספר משפחות "נזקקות" בכפר**

בצידו השני של העמוד, שעליו הודפסה כאמור תמונת התובע לצד הכותרת המצוטטת לעיל, נרשם בזו הלשון (כל ההדגשות במקור – ח.ק.):

"... והפעם בואו ונדבר על כסף..."

א. סידור תשלומים של 200 ₪ לחודש על חוב ארנונה ומים מצטבר של 77,000 ₪ לחייב חסר יכולת שיש לו קרקעיות ורכוש רב בכפר והוא נוהג על ג'פ מהודר, זה "ניהול תקין וטוהר מידות"...

ב. 710,000 ₪ עולים 178,000 קוב מים שהמועצה מאבדת כמעט כל רבעון. זה "בתקן"...

ג. 16,500,000 ₪ (אין טעות) = פיגורי גביה של מועצה שטוענת כי היא גובה 93% מהחובות שלה...

ד. 29,500,000 ₪ (אין טעות) = מלוות של מועצה הטוענת שהיא מאוזנת...

ה. 150,000 ₪ - זהו שיעור התביעה שהגיש עוזרו האישי של דרעי נגד המועצה, ודרעי ביקש ל"התפשר" איתו. בהמ"ש דחה לבסוף את התביעה... גם זה ניהול תקין...

ו. 750,000 ₪ - הוציאה המועצה על חגיגות יובל, שאף אחד לא זוכר אותן ומתי מעט השתתפו בהן.

ז. 11,000,000 ₪ - רוצים להשקיע בברכת השחייה רק כדי לקרוא לה "קאנטרי קלאב", צחוק מהעבודה...

ח. כ- 800,000 ₪ - זהו סכום התביעה שמר דרעי וחבריו הצביעו בעד ללכת לבוררות עליה, תוך ניגוד אינטרסים ה"בוררות" הזו נפלה בבית משפט מחוזי...

וזהי רק רשימה חלקית...

יש רק אדם אחד שיתקן וישפר את כל הליקויים הללו...

יש רק אחד שלא היה בקומבינה ולא השתתף בכל הסיפורים המשוונים הללו!!!

קוראים לו:



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

אבישי ברעם ו'

- 1
- 2
- 3 21. לטענת התובע, שני חלקיו של הפרסום בעלון הבחירות אינם ניתנים לקריאה במנותק זה
- 4 מזה, וכל המעיין בתוכן הפרסום שנכתב על-ידי חבר במועצה (קרי הנתבע 3), מבין כי
- 5 מיוחסים לתובע מעשי קומבינה והחלטות העומדות בניגוד לטובת המועצה. עוד טוען
- 6 התובע כי הנתונים המפורטים בגדר סעיפים (א) עד (ח) הינם שקריים ושגויים, ובדרך
- 7 הצגתם כעניין שבעובדה עשוי הקורא הסביר להסיק קיומה של התנהלות לא תקינה מצד
- 8 המועצה והעומד בראשה. משכך סבור התובע יש בפרסום שכזה כדי לבזותו ובבחינת
- 9 פגיעה בשמו הטוב.
- 10
- 11 22. מוכנה אני לקבל את טענת התובע לפיה, האדם הסביר אינו יכול לקרוא את הכותרת
- 12 המופיעה בעמוד הראשון של הפרסום לצד תמונתו של התובע, במנותק מן העמוד השני של
- 13 הפרסום בו מיוחסת התנהלות שאינה תקינה, לכאורה, למועצה בהיבטים שונים. עמדה זו
- 14 אושרה גם על-ידי הנתבע 3 בתצהירו בצינו "לא ניתן לקרוא עמוד זה במנותק מן העמוד
- 15 המפורט עם המספרים" (סעיף 22 לתצהיר).
- 16
- 17 23. בנסיבות אלה, תיבחן השאלה האם יש בפרסום זה כדי "לשון הרע". ככל שאין בפרסום
- 18 כדי להוות לשון הרע הרי שיש לדחות את טענת התובע בעניין. אולם, גם אם יימצא כי
- 19 מדובר באמירות שהן בבחינת לשון הרע, הרי שיש לבחון האם עומדת לנתבע 3 הגנת אמת
- 20 דיברתי כנטען על-ידו.
- 21
- 22 **הגנת אמת דיברתי**
- 23 24. הגנת אמת דיברתי קבועה בסעיף 14 לחוק שזו לשונו: "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון
- 24 הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא
- 25 תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".
- 26
- 27 25. הגנה זו כוללת שני יסודות: היסוד הראשון נוגע למידת האמיתות של הפרסום המהווה
- 28 "לשון הרע". היסוד השני נוגע למידת ה"עניין הציבורי" שבאותו פרסום. היסוד הראשון
- 29 הוא עובדתי בעיקרו, והוא נוגע להשוואה בין הפרסום לבין המציאות העובדתית. היסוד
- 30 השני עוסק בשאלה האם קיימים לפרסום יתרונות חברתיים המצדיקים אותו למרות לשון
- 31 הרע שבו. שאלה זו היא שאלה ערכית בעיקרה, והיא מוכרעת על ידי בית המשפט בהתאם
- 32 למדיניותו השיפוטית (אורי שנהר, דיני לשון הרע (תשנ"ז-1997) (להלן: שנהר), עמ' 215).



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

1 כאשר קיים פער מסוים בין המציאות המוכחת לבין הצגתה בפרסום, עשוי המפרסם
2 ליהנות בכל זאת מהגנת סעיף 14, אם העובדה שהועלתה בפרסום ולא הוכחה היא בגדר
3 "פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".
4

5 **סעיף א' - הסדר תשלומים בסך 200 ₪ בגין חוב ארנונה של 77,000 ₪**

6 26. לטענת הנתבע 3, הנתונים המצויינים בסעיף א' מבוססים על דו"ח ביקורת מפורט שנערך
7 מטעם אגף הביקורת במשרד הפנים, לאחר שנבחנה פעילותה של המועצה במהלך שנת
8 2006.

9 מנגד טוען התובע כי הסדרי פריסת תשלומי המיסים עליהם מצביע הנתבע 3 נערכו לאחר
10 בחינה פרטנית של כל מקרה ומקרה, ומבלי שנמחק, ולו שקל אחד, מחובות החייבים,
11 ומבלי שניתנה הנחה על סכומי החובות. בהקשר זה מפנה התובע לפרוטוקול ישיבה
12 משותפת של הוועדה לענייני ביקורת המדינה וועדת הפנים והגנת הסביבה מיום 25.2.08
13 (נספח יא' לתצהיר התובע), שם נדון נושא מחיקת החובות ברשויות המקומיות. בעמ' 7
14 לפרוטוקול זה מציין יו"ר הוועדה, מר זבולון אורלב "מר דרעי, אתה תקבל את
15 הפרוטוקול של הוועדה הזאת בכתב ותוכל להפיץ אותו בין תושבי המועצה המקומית,
16 ובקרב העיתונאים. אומר מבקר המדינה, אין טענה כלפי המועצה המקומית ואין דבר
17 שנכתב בדו"ח שהמועצה פעלה שלא כדין. בזה אני סוגר את עניינדך".
18

19 27. הנתבע 3 נחקר בבית המשפט על גירסתו זו, ובתשובתו הבהיר כי הנתון לפיו קיים הסדר
20 תשלומים של 200 ₪ לחודש בגין חוב של 77 אלף ₪ נסמך על דו"ח המבקר, אך יחד עם
21 זאת אישר כי בדו"ח זה, או בכל מסמך כתוב אחר - לא נרשם כי מדובר בחייב חסר יכולת
22 בעל קרקעות (עמ' 18, שורות 1-2, 10, 15-17 לפרוטוקול). בהמשך חקירתו אישר הנתבע 3
23 כי הוא לא איתר נכסי מקרקעין שנמצאים בבעלות אותם החייבים שלגביהם אושר הסדר
24 התשלומים כביכול, תוך שהוא מסייג דבריו כי "לא תמיד נכס מקרקעין רשום על שם
25 הבעלים בפועל". ברי כי הנתבע 3 לא הצביע על כל מסמך כתוב או נתון עובדתי אחר ממנו
26 למד על כך שלאותו חייב נכסי מקרקעין או נכסים אחרים בעלי ערך כלכלי מהם ניתן היה
27 להיפרע את החוב.
28

29 28. עיון בדו"ח הביקורת המפורט של המועצה המקומית כפר יונה לשנת 2006 (נספח א' 2)
30 לכתב ההגנה של הנתבע 3 מגלה כי קיים עובד ששמו הוא נ.מ. שצבר חובות ארנונה מים
31 וחינוך בסך של 77,678 ₪ בין השנים 2002-2006, ובגין חוב זה אושר לו הסדר תשלומים



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

1 בסך של 200 ₪ לחודש (עמ' 22, שורה 3 בטבלה). יחד עם זאת לא הוכח חלקו השני של
2 הפרסום כאילו אותו חייב הינו בעל קרקעות ורכוש רב ונוהג בגיף מהודר.
3
4 29. התובע מפנה בסיכומיו לתגובת משרד הפנים שהוגשה במענה לעתירת הנתבע 3 (נספח
5 לתצהיר עדותו הראשית של התובע) על מנת לבסס את טיעונו כי לא נפל כל פגם בפעולת
6 המועצה. מתגובה זו עולה כי החייבים המופיעים ברשימה הינם מעוטי יכולת המשתכרים
7 שכר נמוך המוגן מפני עיקול, וכי העותר (הנתבע 3) לא הצביע על נכסי מקרקעין מחייבים
8 אלה וכך גם לא הצביע על פעולות נוספות אותן יכולה הרשות לבצע על מנת לגבות את
9 החוב. בנסיבות אלה, סבר משרד הפנים, כי פעולת הרשות לגביית החובות הינה סבירה
10 (עמ' 5). בעניין זה יש להדגיש כי תגובת משרד הפנים הוגשה ביום 14.6.09, דהיינו, כשמונה
11 חודשים לאחר פרסום עלון הבחירות, ולפיכך האמור בה אינו מהווה אינדיקציה לידיעותיו
12 של הנתבע 3 במועד פרסום העלון. יחד עם זאת, כאמור, הנתבע 3 לא הוכיח כי במועד
13 פרסום עלון הבחירות היה לו יסוד להניח כי לאותו חייב נכסי מקרקעין או מיטלטלין מהם
14 ניתן היה להיפרע, ועל כן חלקו השני של הפרסום אינו אמת.
15

16 **סעיף ב' - אובדן 178,000 קוב מים שעולים 710,000 ₪**

17 30. הנתבע 3 טוען כי הנתון שפירסם לפיו המועצה מאבדת כמעט כל רבעון 178,000 קוב מים,
18 מבוסס על דוחות רבעוניים של המועצה לתאריכים 31.12.07, 31.3.08 ו- 30.6.08. לפי
19 האמור בסעיף זה, מחיר המים אותו גובה המועצה מהצרכן הפרטי הוא כ- 4 ₪ לקוב,
20 ומכאן, לשיטתו, שוויין של 178,000 קוב מים הינו 712,000 ₪.
21 מנגד טוען התובע כי יש לחשב את סכום האובדן על-פי שיעור פחת ממוצע של עלות הפקת
22 המים, לפי תעריף של 60-80 אגורות לקו"ב, אשר מסתכם בסך של 142,000 ₪ בלבד.
23

24 31. בחקירתו הסביר הנתבע 3 כי הנתון של 178,000 קוב "לא כתוב" והוא מבוסס על חישוב
25 שערך על בסיס דו"ח רבעוני של המועצה בהתאם למחיר המים הנקוב בחשבונו הפרטי. כן
26 אישר בהמשך חקירתו כי הדו"ח מתייחס ל"פחת" מים (עמ' 22, שורות 17-18 לפרוטוקול)
27 כאשר למיטב ידיעתו, אין תקן ל"פחת" כפי שציין בפרסום והוא אינו יודע מהי ההשפעה
28 של עלות ההפקה על המחיר שמשלם הצרכן. עוד הוסיף הנתבע 3 כי לדעתו 5% נחשב פחת
29 סביר אך בנסיבות המקרה היה מדובר בפחת גבוה יותר (עמ' 22, שורות 22-23, 29-30
30 לפרוטוקול).
31



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

32. עיון בעמ' 5 של דוחות התקופתיים של המועצה המקומית כפר יונה שנערכו בתאריכים 31.12.07, 31.3.08 ו- 30.6.08 (נספחים ב'1, ב'2 ו- ב'3 לכתב ההגנה של הנתבע 3 בהתאמה), מאשש את גירסתו של הנתבע 3 כי מדוחות אלה ניתן ללמוד על פחת של 178 אלפי קו"ב מים. כך, שהנתון השנתי במחלוקת בין הצדדים הוא מחיר המים בגין אובדן זה. מאחר והנתבע 3 אינו מייחס למועצה אובדן כספים אלא מציין את מחיר המים בגין האובדן, אינני סבורה כי יש בפרסום זה חוסר דיוק מהותי שיש בו כדי להוות "לשון הרע".

7

8 סעיף ג' - פיגורי גבייה של המועצה בסכום של 16,500,000 ₪

33. הנתבע 3 טוען כי נתון זה נסמך על הדוחות הרבעוניים של המועצה, מהם עולה כי יתרת הפיגורים הכוללת לסוף התקופה של 1-6/2008 בגין ארנונה הינה בסך של 12,814 אלפי ₪ ובגין מים בסך של 3,794 אלפי ₪. סכימת שני הנתונים הללו מגיעה לפיגורים בסך כולל של 16,608,000 ₪ עבור תקופה זו. יתרת הפיגורים הכוללת לסוף התקופה של 1-3/2008 עבור ארנונה מסתכמת בסך של 12,670 אלפי ש"ח ובגין מים בסך של 4,004 אלפי ש"ח. התוצאה העולה מחיבור נתונים אלה הינה פיגורים בסך כולל של 16,674,000 ש"ח בגין תקופה זו.

16

34. מעיון בעמ' 5 לדו"ח הרבעוני ליום 30.6.08 (נספח ב'3 לכתב ההגנה של הנתבע 3) ניתן להיווכח כי יתרת הפיגורים הכוללת לסוף התקופה של 1-6.2008 הינו 12,814 אלפי ₪ בגין ארנונה ו- 3,794 אלפי ₪ בגין מים. סכימת שני נתונים אלה מסתכמת בסך של 16,608 אלפי ₪. יחד עם זאת לא מצאתי כל אינדיקציה בדוחות הרבעוניים לאחוזי גבייה של 93%, כפי שציין הנתבע 3 בעלון הבחירות, וגם בחקירתו לא ידע הנתבע 3 להסביר כיצד למד נתון זה. כמפורט בדוחות הרבעוניים, אחוזי הגבייה השוטפת נעים בין 80% ל- 91%.

23

35. לפיכך מצאתי כי הנתון הראשון המתייחס להיקף פיגורי הגבייה הינו נכון, ואילו הנתון כאילו המועצה טוענת לשיעור גבייה של 93% אינו מדויק.

26

36. התובע טוען בסיכומיו כי מדובר בפרסום שיקרי המוצג כעניין שבעובדה ומהווה לשון הרע. איני סבורה כי העובדה שלא ננקבו אחוזי הגבייה המדויקים הופכת את הפרסום, הדבק הדברים, לפרסום שיקרי ומבזה. שכן, אחוזי גבייה בשיעור של 93% הינו נתון שעל המועצה להתברך בו ומעיד על מערכת גבייה מצויינת, וכך גם היה חושב האדם הסביר. כאמור, נתוני הפיגורים מבוססים על דוחות המועצה והינם מדויקים ועל כן העולה מן המקובץ כי אין בפרסום זה כדי לשון הרע. למעלה מזאת, גם לו סברתי כי יש בפרסום

32



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

משום לשון הרע עדיין עומדת לנתבע 3 ההגנה על-פי סעיף 14 לחוק, כאשר הפרש אחוזי הגבייה הינו בגדר "פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".

סעיף ד' - מלוות של המועצה בסך כולל של 29,500,000 ₪

37. הנתבע 3 טוען כי הנתונים המפורטים בסעיף זה נלמדים מהדוחות הרבעוניים של המועצה. לטענת התובע, המלוות נרשמות כנתון חוץ מאזני שמשולם על רקע ניהול שוטף, ללא קשר למאזן ועל-כן מדובר בפרסום שיקרי המהווה לשון הרע.

38. כפי שעולה מהטבלה המצויה בעמוד 1 של דוחות אלה, עומס מלוות לפירעון בשנים הבאות עומד על סכום של 30,078 אלפי ₪ ליום 31.12.07, 29,210 אלפי ₪ ליום 31.3.08 ו- 28,911 אלפי ₪ ליום 30.6.08. יחד עם זאת, הנתבע 3 אישר בחקירתו כי המלוות הינם נתונים חוץ מאזניים (עמ' 26, שורות 30-32 לפרוטוקול) והשיב כי אינו יודע מהו אחוז המלוות מתקציבה של המועצה ומהו השיעור המקסימלי המאושר (עמ' 26, שורות 26-29 לפרוטוקול). העולה מן המקובץ הוא כי היקף המלוות שצויין בעלון הינו נכון, אך הצמדת המלוות לאיזון תקציבי אינה מדויקת.

סעיף ה' - הצעת פשרה בעניין תביעתו של מר נאמן נגד המועצה בסך של 150,000 ₪

39. לטענת הנתבע 3, ביום 20.9.04 הגיש מר אשר נאמן, עוזרו האישי לשעבר של התובע, תביעה כנגד המועצה ובמסגרתה עתר לפיצויים בסכום של 110,780 ש"ח בגין הפסד שכר, תשלומים, תנאים נלווים וכיוצא באלה, שכר חודשי בגובה של 12,187.21 ש"ח לחודש מיום 1.10.04, פיצוי בגין נזק כללי והחזר הוצאות משפט ושכר טירחת עו"ד בתוספת מע"מ.

על-פי גירסת הנתבע 3, התובע זימן את המועצה לישיבה שכל מטרתה היתה להסדיר בפשרה את התביעה של מר נאמן, אך אותה ישיבה לא התקיימה בהתאם להנחיית התובע, וככל הנראה עקב התנגדות מרבית חברי המועצה להצעת הפשרה (סעיף 14 לתצהיר הנתבע 3).

40. מנגד טוען התובע כי הוא מעולם לא הציע להתפשר בעניין התביעה הנ"ל ומדובר בפרסום שיקרי, ולראיה מפנה התובע לדבריו בישיבת המועצה מיום 9.2.05 (נספח ה' לתצהיר התובע). ישיבה זו כונסה לדרישת ארבעה חברי מועצה ובמסגרתה הסביר התובע, כי נתן



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

- 1 לעורך הדין "יד חופשית לבנות את קו ההגנה בהתאם לשיקול דעתו תוך היצמדות
2 לעובדות".
3
- 4 41. עיון בכתב התביעה שצורף כנספח ג' לכתב ההגנה של הנתבע 3, תומך בטענת הנתבע 3 כי
5 מר אשר נאמן תבע את המועצה לתשלום הסכומים המפורטים בגירסת הנתבע 3 במסגרת
6 הליך שהתנהל בבית הדין האזורי לעבודה בתל-אביב (תיק ע"ב 8575/04).
7 42. כפי שעולה מפרוטוקול ישיבת המליאה מס' 31 מיום 9.2.05 (בה נכחו התובע והנתבע 3),
8 התובע ציין בפני המועצה כי קיימים חילוקי דעות בינו לבין היועץ המשפטי על קו ההגנה
9 ולכן הוא נתן לו יד חופשית לבנות את קו ההגנה בהתאם לשיקול דעתו תוך הצמדות
10 לעובדות.
11 העולה מן המקובץ הוא כי הנתון בדבר היקף התביעה הינו נכון, אך הטענה לפיה התובע
12 ביקש להתפשר עם מר נאמן לא הוכחה.
13
- 14 **סעיף ו' - הוצאות עבור חגיגות היובל בסך של 750,000 ₪**
- 15 43. לטענת הנתבע 3, מפרוטוקול ישיבת המועצה מיום 8.6.07 עולה כי המועצה אישרה
16 הוצאות עבור חגיגות היובל בסך של 750,000 ₪ (נספח ד' לכתב ההגנה של הנתבע 3).
17 התובע טוען כי המועצה לא הוציאה לבסוף את הסכום שאושר ובכך הוטעה הקורא
18 הסביר לחשוב כי התובע מנהל את כספי המועצה בפזרנות.
19
- 20 44. הנתבע 3 העיד בחקירתו כי הסכום בו נקוב בעלון הבחירות הוא התקציב שאושר על-ידי
21 המועצה, חרף התנגדותו בישיבה, אך הוא לא ידע להשיב מהו הסכום שהוצא בפועל על-ידי
22 המועצה לצורך חגיגות היובל (עמ' 24, שורות 1-4, 21-22 לפרוטוקול). כאמור, המועצה
23 אישרה את הסך של 750,000 ₪ ואם סכום זה לא הוצא בפועל, עדיין, בהתחשב בעובדה
24 שהנתבע 3 מבקר את עצם הקצבת הסכום – אין בכך לשון הרע.
25
- 26 45. בחלקו השני של הפרסום טוען הנתבע 3 כי "מתי מעט" השתתפו בחגיגות היובל, ואילו
27 התובע טוען כי לפחות מחצית מתושבי הכפר נכחו באירוע. בעניין נתון זה אינני מוצאת
28 שיש בו כדי לבזות את התובע בדרך כלשהי, שכן שמו הטוב לא נפגע מעצם העובדה שנכחו
29 באירוע חגיגות היובל מספר מצומצם של אנשים. יתר על כן, גם היה הפרסום עולה כדי
30 לשון הרע הרי שמספר הנוכחים באירוע הוא בגדר "פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש"
31 ועל-כן עומדת לנתבע 3 ההגנה על-פי סעיף 14 לחוק.
32



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

- 1 **סעיף ז' - השקעת סך של 11,000,000 ₪ בבריכת השחייה**
- 2 46. לטענת הנתבע 3, פרסום זה נסמך על פרוטוקול המועצה מיום 14.2.08, בו אושרה הוצאת
- 3 הסכום האמור, שנדרש לצורך הפיכת בריכת השחייה של המועצה לקנטרי קלאב.
- 4 לטענת התובע, בישיבת המועצה הועלתה ההצעה להשקיע כספים בהקמת קנטרי קלאב
- 5 אך מאז ועד היום לא גייסה המועצה כספים עבור פרויקט זה, וממילא ההצעה לא יצאה
- 6 אל הפועל ולא הובילה לאובדן כספים. על כן, לטענתו, הפרסום הינו שיקרי ונועד לבזות
- 7 ולהשפיל אותו בעיני הציבור.
- 8
- 9 47. עיון בפרוטוקול ישיבת המליאה מס' 73 מיום 4.2.08 תומך בטענת הנתבע 3 כי אושרה
- 10 הרחבת הבריכה לקנטרי קלאב על-ידי החברה הכלכלית, חרף התנגדותו של הנתבע 3,
- 11 בסכום כולל של 11 מיליון ₪ המגלם בחובו הלוואה בסך של 6 מיליון ₪ ושטר הון על סך 5
- 12 מיליון ₪. יחד עם זאת, גם הנתבע 3 הודה בחקירתו כי סכום זה אושר על-ידי המועצה אך
- 13 לא הוצא בפועל.
- 14
- 15 48. לאור האמור, הניסוח לפיו רצתה המועצה להשקיע בבריכת השחייה את הסך של
- 16 11,000,000 ₪ הינו מדויק. השקעות המועצה בבריכה הינה בגדר עניין ציבורי ועל-כן
- 17 עומדת לנתבע 3 הגנת אמת דיברתי על-פי סעיף 14 לחוק.
- 18
- 19 **סעיף ח' - העברת סכסוך משפטי לבוררות בעקבות תביעה בסך של כ- 800,000 ₪ על רקע**
- 20 **ניגוד עניינים**
- 21 49. לטענת הנתבע 3, מדובר בסכסוך משפטי בין המועצה לבין חברת צבי כהן נאמן בע"מ
- 22 שהתעורר על רקע הסכם פיתוח שנחתם בין המועצה לבין אשר נאמן, עוזרו האישי לשעבר
- 23 של התובע, בשם חברת צבי כהן נאמן בע"מ. לפי הסכם זה, חברת נאמן בנתה כ- 30
- 24 קוטג'ים על אדמת שיכון עובדים ובשל כך התחייבה על-פי ההסכם לשלם היטלי פיתוח
- 25 למועצה. לאחר שמרבית הבניה הושלמה תבעה החברה מהמועצה את היטלי הפיתוח
- 26 ששילמה לה בחזרה. המועצה סירבה להחזיר את הכספים ששולמו על-פי ההסכם ודרשה
- 27 ישירות ממר נאמן כי ידאג לקיום ההסכם על-ידי החברה. החברה הגישה תביעה כנגד
- 28 המועצה לבית משפט השלום בנתניה ובנוסף כתב ערר בגין היטלי ביוב שנדרשה לשלם על-
- 29 ידי המועצה.
- 30
- 31 50. הנתבע 3 טוען כי המועצה קיבלה החלטה להעביר את הסכסוך בינה לבין החברה לבוררות,
- 32 והחלטה זו היוותה בסיס לעתירתו של הנתבע 3 שהוגשה במשותף עם מספר חברי מועצה



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

- 1 בבקשה לפסול את ההחלטה משום שהתובע השתתף בישיבה בה התקבלה ההחלטה,
2 למרות קיומם של קשרים אישיים ועסקיים בין התובע למר נאמן. עתירה זו נמחקה לאחר
3 שהבקשה לבוררות נמחקה וההליך עצמו נדון בפני בית משפט השלום.
4 עוד מציין הנתבע 3 כי הסכומים הנקובים בסעיף ח' של עלון הבחירות נסמכים על כתב
5 התביעה עצמו שבמסגרתו נתבע סכום של כ- 460 אלפי ש"ח בתוספת הוצאות (נספח ו' 2
6 לכתב ההגנה של הנתבע 3), וכן על כתב הערר שהוגש בעניין זה שעמד על סך של 120,000 ₪
7 (נספח ו' 3 לכתב ההגנה של הנתבע 3), ובנוסף על שיחה שערך הנתבע 3 באותה העת עם
8 גזבר המועצה, מר יחזקאל יחזקאל ממנה עלה כי ככל שהמועצה תפסיד בהליכים
9 המשפטיים מול החברה יהיה מדובר בהוצאה שתגיע לכדי מיליון ש"ח.
10
- 11 51. מנגד טוען התובע כי ההצעה להעביר את הסכסוך לבוררות נדחתה ובסופו של דבר, נפסק
12 כי על המועצה לשלם 300,000 ₪. משכך, לדידו, פרסום ההצעה להעברת הסכסוך לבוררות
13 כמהלך שהוביל לאובדן של כספים הינו שקרי ונועד לבזות את התובע ולהשפילו בעיני
14 הציבור.
15
- 16 52. הנתבע 3, כאמור, מפנה בתצהירו לעתירה המינהלית שהוגשה על-ידו (נספח 1 לתצהיר) בה
17 עתר להורות על ביטול החלטות המשיבה 1 (המועצה כאן) להעביר את התביעה לבוררות,
18 ולהצהיר כי המשיב 2 (התובע כאן) הינו בעל עניין אישי בכל הנוגע במישרין או בעקיפין עם
19 מר נאמן. בעתירה זו מפורטות שתי החלטות של המועצה בהן אושרה העברת המחלוקת
20 לבוררות (החלטה מיום 18.10.07 והחלטה מיום 11.12.07). החלטות אלה לא צורפו לתיק
21 אך הן מקבלות חיזוק הן מכתב העתירה והן ממכתב הוועדה למניעת ניגוד עניינים של
22 נבחרי ציבור ברשויות המקומיות מיום 10.6.08 (נספח ו' לכתב ההגנה).
23
- 24 53. התובע לא סתר בדרך כלשהי את העובדה כי המועצה החליטה להעביר את הסכסוך
25 לבוררות.
26
- 27 54. כפי שעולה ממכתבה של מרכזת הוועדה למניעת ניגוד עניינים של נבחרי ציבור ברשויות
28 המקומיות מיום 10.6.08, לכב' השופט ד"ר קובי ורדי, הוועדה סברה כי די במסכת
29 העובדתית שנפרשה בפניה בכל הנוגע ליחסים שבין התובע למר נאמן, שהיה במשך תקופה
30 מסוימת בן בריתו הפוליטית ולאחר מכן עוזרו האישי במסגרת משרת אמן - כדי לראות
31 בתובע כנתון במצב של ניגוד עניינים אישי בכל הנוגע למר נאמן. אך יחד עם זאת, ציינה
32 הוועדה כי אין בידיה את הכלים לבירור ממצה של העובדות והקשרים הנוגעים לפעולות



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

- 1 הרלוונטיות לעתירה ואם יימצא שיש בכך צורך – ראוי שנושאים אלה יידונו בבית המשפט
2 (סעיפים 21, 24 למכתב שצורף כנספח ו'1 לכתב ההגנה של הנתבע 3).
- 3
- 4 55. התובע לא הפריך בדרך כלשהי את מסקנת הוועדה לפיה הוא היה נתון בניגוד עניינים בכל
5 הקשור למר נאמן, וכפועל יוצא מכך מן הראוי היה שלא ישתתף בדיון הנוגע לסכסוך אשר
6 למר נאמן חלק נכבד בו.
7 לאור האמור, העובדה כי התובע מצא לנכון להצביע בעד העברת הסכסוך לבוררות תוך
8 ניגוד אינטרסים נכונה. משכך, עומדת לנתבע 3 הגנת אמת דיברתי על-פי סעיף 14 לחוק.
9
- 10 56. העולה מן המקובץ הוא כי פרסומים נשוא סעיפים ב', ג', ו', ז' ו- ח' אינם בגדר לשון הרע,
11 או שמדובר בפרסומים שחוסים תחת ההגנה של אמת דיברתי ואילו פרסומים נשוא
12 סעיפים א', ד', ה' אינם מדויקים ויש בהם כדי להשפיל או לבזות את התובע. משכך,
13 איפוא, יש לבחון האם עומדת לנתבע 3 הגנת הבעת הדעה בתום לב ביחס לפרסומים אלה,
14 במיוחד על רקע מערכת הבחירות שהתנהלה.
15
- 16 **הגנת הבעת הדעה בתום לב**
- 17 57. הוראת סעיף 15 (4) לחוק קובעת:
18
- 19 "15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע, תהא זאת הגנה טובה אם
20 הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:
21 (4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות התובע בתפקיד שיפוטי רשמי
22 או ציבורי או בקשר לעניין ציבורי או על אופיו, עברו, מעשיו או דעותיו של
23 הנפגע במידה שהם נתקלו באותה התנהגות".
24
- 25 58. על מנת שהפרסום יזכה לחסות בצל ההגנה הקבועה בסעיף 15(4) לחוק, עליו לעמוד בשלוש
26 הדרישות הקבועות בהוראה זו. הראשונה, מדובר בהתבטאות שהיא בגדר "הבעת דעה";
27 השנייה, הבעת הדעה נסבה על התנהגות בקשר לעניין ציבורי, או על אופיו, עברו, מעשיו או
28 דעותיו של נושא התפקיד הציבורי; השלישית, הפרסום נעשה "בתום לב".
29
- 30 59. הנטל להוכיח את יסודות ההגנה מוטל על הנתבע, אך כאשר מדובר בביקורת ציבורית
31 פוליטית נטל זה יהיה פחות מכביד, בשל האינטרס הציבורי להגן על שיח פוליטי חופשי



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

- 1 (ת"א 1801/07 ג'אק לארדו נ' שמעון גפסו (פורסם במאגרים המשפטיים, ניתן ביום
2 17.5.09), פסקה 37).
- 3
- 4 60. ברע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (פורסם במאגרים המשפטיים, ניתן ביום
5 12.11.06), פסקה 29, סקר בית המשפט העליון את המבחנים המנחים לסיווג הפרסום
6 כ"הבעת דעה", בציינו כי לרשות בית המשפט עומדים השכל הישר וכללי ההיגיון, לאחר
7 שיעיין בכתבה בשלמותה, תוך שימת לב לרושם הכללי שיוצר מירקם הכתבה בעיני הקורא
8 הסביר (ראו גם: ע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות, פד"י מט(2) 843, עמ' 857).
- 9
- 10 61. לכך יש להוסיף כי תנאי להחלת ההגנה הוא שהפרסום אינו מהווה ערבויה של עובדות
11 והבעת דעה גם יחד, באופן שהקורא לא יהא מסוגל להפריד ביניהן. כפי שהיטיב לתאר
12 זאת כב' השופט לנדוי: **"הכותב חייב לציין על איזה עובדות הוא מסתמך - ואלה חייבות
13 להיות נכונות (פרט לפרטי-לוואי שאין בהם פגיעה של ממש), ומשציין את העובדות,
14 מותר לו להסיק מהן את מסקנותיו בדרך הבעת דעה עליהן, אך בתנאי שהוא מבהיר
15 ומבדיל בין עובדה ובין מסקנה"** (ד"נ 9/77 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' הוצאת עתון
16 **"הארץ"** בע"מ, פד"י לב(3) 337, בעמ' 350, 354).
- 17 תנאי נוסף שנמנה בפסיקה להחלת ההגנה עניינו היחס שבין הבעת הדעה לבין העובדות
18 שעליהן היא מסתמכת. בהקשר זה נפסק כי ההגנה תחול רק כאשר הדעה המובעת היא כזו
19 שניתן היה להסיק אותה באופן סביר מעובדות האמת שעליה היא מסתמכת (ע"א 831/86
20 **מאור נ' מיכאלי ואח'**, פ"ד מד(1) 762, בעמ' 774-775). המבחן שאומץ בפסיקה לסבירות
21 הבעת הדעה ביחס לעובדות שעליהן היא מסתמכת נקבע בפסק דין חברת החשמל שלעיל,
22 ולפיו **"די בכך, שאדם סביר יכול היה להסיק את המסקנה שהיתה בגדר לשון הרע מן
23 העובדות שצוינו בפרסום"** (עמ' 351-352; שנהר, שם, עמ' 319).
- 24
- 25 62. אשר ליסוד שעניינו **"תום הלב"** של המפרסם נקבע בפסיקה כי יש לבדוק באיזו מידה נקט
26 המפרסם אמצעים סבירים כדי לבדוק את אמיתות הדעה שהביע. שיקול זה בא לידי ביטוי
27 בעיקר כאשר הדעה שהובעה היא מסקנה עובדתית הניתנת לאימות או להפרכה (שנהר,
28 שם, עמ' 321). לפיכך, אם מתברר שהמפרסם לא בדק כראוי אם המסקנה שפרסם היא
29 אמת, יהיה בכך כדי ללמד על חוסר תום לב. מאידך עשיית מאמצים לבדיקה מוקדמת של
30 אמיתות המסקנות תלמד על קיומו של תום לב (ע"א 723/74 **הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ'
31 חברת החשמל לישראל בע"מ**, פד"י לא(2) 281, 312).
- 32



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

63. זה המקום להוסיף כי סעיף 16(א) לחוק קובע חזקה לפיה הפרסום נעשה בתום לב בהתקיים שני תנאים מצטברים: התנאי הראשון הוא שהמפרסם עשה את הפרסום באחת מהנסיבות המפורטות בסעיף 15. התנאי השני הוא שהפרסום לא חרג מתחום הסביר. משכך, שיקול נוסף שנבדק במסגרת בחינת תום הלב הוא מידת הסבירות של הפרסום (ע"א 809/89 משעור ואח' נ' חביבי, פ"ד מז(1) 1, 10). עם זאת, כאשר מדובר בהבעת דעה על איש ציבור בעניין ציבורי, ירחיב בית המשפט את גבולות "תחום הסביר" שבמסגרתו רשאי המפרסם להתבטא מבלי שתאבד לו חזקת תום הלב הקבועה בסעיף 16(א) לחוק (קראוס, שם, עמ' 864).
64. מנגד קובע סעיף 16(ב) לחוק חזקה לפיה הפרסום היה שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה: (1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו; (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא; (3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהייתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15.
65. בענייננו, לטעמי, עומדת לנתבע 3 ההגנה הקבועה בסעיף 15(4) לחוק שעניינה הבעת דעה בתום לב. אין מחלוקת כי הדברים התייחסו להתנהלות התובע מתוקף תפקידו במשרה ציבורית. כמו כן, לאור הניתוח העובדתי המפורט לעיל הרי שעומדת לנתבע 3 החזקה שבסעיף 16(א) לחוק, שכן הבעת הדעה איננה חורגת מתחום הסביר בנסיבות העניין גם אם היא נגועה באי דיוקים כאלה או אחרים. חזקה זו לא נסתרה על-ידי התובע. כאמור, הדברים הועלו על הכתב במסגרת עלון בחירות, על רקע מערכת הבחירות, ובכך יש גם לאפיין את הדברים שנאמרו.
- כך נפסק בתא"מ 4585-05-08 לב העיר תקשורת נ' לב קובליק (פורסם במאגרים המשפטיים, ניתן ביום 24.11.09), סעיף 65: "הפסיקה הקנתה מעמד מיוחד לפרסומי לשון הרע אשר נעשו בתקופת בחירות. בין היתר נקבע, כי העובדה שפרסום נעשה תוך כדי תעמולת בחירות מהווה ראיה לכאורה לכך שהוא נעשה בתום לב (בג"צ 206/61 המפלגה הקומוניסטית הישראלית נ' ראש העיר ירושלים, פד"י טו, 1723). עוד נקבע בפסיקה, כי פרסום אשר יש בו בכדי להשפיע על אופן ההצבעה של הבוחרים יתכן ותחול עליו ההגנה המופיעה בסעיף 15(2) לחוק איסור לשון הרע; ע"א 552/73 רוזנבלום נ' כץ, פ"ד לד(1) 589."



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

66. בחינת הפרסום שהופץ במסגרת עלון הבחירות על רקע הקשרו כחלק מתעמולת בחירות של הנתבע 3, מעלה כי הדברים אינם חורגים ממתחם הסבירות של ביקורת ציבורית מצד מתמודד על ראשות מועצה, על התנהלותו בזמן כהונת המתמודד האחר, במיוחד לנוכח תקופת הבחירות המביאה עימה עניין הציבורי בהצגת הפן החיובי והשלילי ביחס לכל מתמודד. הקורא הסביר מבין כי מדובר בחומר תעמולה, אשר מטבע הדברים קיימת בו הטיה מובנית לטובת המועמד העומד מאחוריו (השוו: ת"א (ירושלים) 5156/08 **אורן טוקטלי נ' אריה שמם** (פורסם במאגרים המשפטיים, ניתן ביום 14.6.09), עמ' 7).
67. ניתן להניח, כי הקורא הסביר לא מייחס לנתונים המופיעים בתעמולת בחירות רמת אמינות גבוהה, כזו המיוחסת לפרסום שנעשה על-ידי מקור אובייקטיבי. הדעת נותנת כי עלון הבחירות שחולק מטעם הנתבע 3, נועד לשמש "במה" להשמעת דברי ביקורת על התנהלותה של המועצה והעומד בראשה, מתוקף היותו חבר אופוזיציה וכפועל יוצא מהתמודדותו של התובע על קדנציה נוספת מול הנתבע 3.
- טבעה של התמודדות ובפרט התמודדות פוליטית, כי המשתתפים בה חושפים את עצמם לחיצי הביקורת של מתמודדים אחרים, ולעיתים אף לביקורת חריפה. משטר דמוקרטי נמדד באפשרות השמעת דברי ביקורת ובדרך זו להחלפת דעות, כאשר הזכות לבקר נושא משרה ציבורית מעוגנת בזכות לחופש ביטוי. מקום בו הפרט יהיה צפוי להליכים במסגרת איסור לשון הרע בגין כל הבעת דעה שלילית וביקורתית בנוגע לתפקידו של איש ציבור, יהיה בכך כדי למנוע ביקורת המהווה את הבסיס למשטר דמוקרטי. ברוח זו נפסק בע"א 723/74 **הוצאת עיתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ**, פד"י לא(2), 218, כי "מתן האפשרות וההזדמנות להשמעת ביקורת מדינית, חברתית ואחרת על פעלו של השלטון, מוסדותיו, חברותיו, שליחיהם ועובדיהם, הוא עיקר-שאינ-בלעדיו לקיום ממשל דמוקרטי תקין".
- דברים אלו יפים לענייננו. העברת ביקורת על נושא משרה ציבורית המכהן כראש מועצה על-ידי חבר אופוזיציה המתמודד על תפקידו, הינה לגיטימית כחלק ממשטר דמוקרטי תקין ובפרט נכונים הדברים כאשר מדובר בתעמולת בחירות.
68. יתרה מזו, לאיש ציבור, להבדיל מהאדם הפרטי, יכולת טובה יותר להתגונן מפני הפרסומים אודותיו ודברי שקר, לכאורה, המוטחים כלפיו, מכוח נגישותו לאמצעי התקשורת המאפשרת לו להכחיש ולהזים את הפרסומים, ולהציג את גירסתו לציבור. העובדה שלאנשי ציבור קיימת אפשרות טובה להגן על שמם תומכת אף היא בעמדה, כי ההגנה שיש ליתן לזכותם לשם טוב אינה זהה להגנה לה זכאי האדם מן הישוב (שנהר, שם, 32).



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

- 1 עמ' 71). בנסיבות המקרה דנן, אין מחלוקת כי בידי התובע היתה האפשרות להגיב לדברים
2 שפורסמו בעלון הבחירות ולנסות לסתור ולהפריך את הטענות המפורטות בו, ובכך להציג
3 בפני קהל הבוחרים את המציאות לאשורה כגירסתו.
4
- 5 69. התובע מלין כנגד השימוש במילה "קומבינה" וטוען כי יש בה כדי לרמוז על התנהלות
6 שלילית הנוגעת בשחיתות בפעילות המועצה ובכך מבסס את הרשם השלילי כלפיו. התובע
7 מפנה בעניין זה לת"א (אילת) 1883/06 חיים אלעל נ' גרשון הכספי (פורסם במאגרים
8 המשפטיים, ניתן ביום 2.7.08).
9 לטעמי, יש לבדוק את הפרסום כמכלול ואין להיצמד למילה ספציפית, כפי שעושה הקורא
10 הסביר, הפרסום נקרא כחטיבה אחת שחוליותיה קשורות זו בזו ומשלימות זו את זו.
11 מקריאת הפסקה שבה נכללה המילה קומבינה, בעיני הקורא הסביר, ניתן להסיק היא
12 משקפת את עמדת הנתבע 3 ואת תחושתו, כהמשך ישיר להבעת דעתו ביחס להתנהלות
13 המועצה כפי שנסקרה על-ידו ואין בה כשלעצמה כדי לבסס את עילת התביעה.
14
- 15 70. לאור האמור, טענות התובע באשר לעלון הבחירות נדחות.
16
17
18
- 19 **ב. פרסום במקומון, גיליון מס' 145 מיום 3.3.2008 (נספח ג' לכתב התביעה)**
20
- 21 71. במסגרת הטור האישי של הנתבע 3 שהתפרסם בגיליון מס' 145 ביום 3.3.08 התייחס
22 הנתבע 3 לכתבה שפורסמה בעניין האנדרטה שהוקמה לזכר חללי צומת בית ליד, כהאי
23 לישנא:
24
- 25 "מה שהפליא בכתבה היא דווקא "תגובתו" של ראש מועצתנו לפיה המועצה הקצתה שטח
26 למשפחות החללים כדי להקים שם את האנדרטה ואת היד לזכרם. העניין הוא שמר דרעי
27 שכח כנראה כי המועצה "העניקה" קרקע שלא שייכת לה בכלל. היא גם נתבעה לדין על-ידי
28 אדם הטוען כי האנדרטה הוקמה על שיטחו הפרטי מבלי לקבל את רשותו. בבדיקה
29 שנערכה במועצה עולה כי התובע צודק לפחות בחלק מטענותיו. ראש המועצה, לאחר
30 שתקף את התובע מילולית ("מה הוא חיכה עד היום" וכו'), אשר לבסוף כי המועצה תצטרך
31 לתת לתובע קרקע חילונית במקום זו שנלקחה ממנו לפי טענתו. אמנם יש טענה לפיה



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

- 1 לציבור אין זיכרון ארוך מדי. אבל הפעם כולנו דווקא כן זוכרים. אז אמת בפרסום אמרתי.
- 2 (ועל מי שנחר הכי חזק בטקס הזיכרון בשנה שעברה נדבר בפעם אחרת).
- 3
- 4 72. לטענת התובע, הקורא הסביר שקורא את הטור האישי שפורסם בגיליון מס' 145, מבין כי
- 5 התובע קיבל החלטות באופן לא תקין ובניגוד לאינטרסים של תושבי המועצה בנוגע
- 6 להקצאת הקרקע לאנדרטה בצומת בית ליד. בעניין זה מציין התובע כי המועצה הקצתה
- 7 כ-4,450 דונם להקמת האנדרטה ואם הייתה חריגה הרי שהיא נעשתה באזור החניון בלבד.
- 8 עוד לטענתו, בעניין זה המועצה לא נתבעה בהליך המשפטי, אלא ביקשה להצטרף על מנת
- 9 שלא להותיר את העמותה שנתבעה חשופה לבדה. התובע צירף לתצהירו את החלטת בית
- 10 המשפט לעניינים מנהליים בתל-אביב, במסגרתה ניתן תוקף של פסק דין להסכמת
- 11 הצדדים ועיקרה הוא מינוי שמאי מוסכם שיכריע ויעריך פיצויים ראויים בגין שינוי
- 12 תוכנית התב"ע משנת 2000 והפקעת חלקם של העותרים (נספח ח').
- 13
- 14 73. מנגד טוען הנתבע 3, כי החניון מהווה 50% מכלל השטח שהוקצה לאנדרטה, ולפיכך לא
- 15 ניתן לומר שהחניון אינו מהווה חלק מהאנדרטה ובמיוחד כאשר הקרקע שיועדה לאנדרטה
- 16 הינה בבעלות פרטית. לדידו, המועצה לא צורפה כצד להליך המשפטי רק משום שניהלה
- 17 משא ומתן עם בעל הקרקע, ובית המשפט קבע במפורש כי המועצה הינה צד נדרש והכרחי
- 18 בהליכים המשפטיים.
- 19 בתצהירו מציין הנתבע 3 כי העובדות המופיעות בטור האישי הנ"ל מתבססות על מסמכים
- 20 חיצוניים שהיו ברשותו, ובהם התוכנית להקמת האנדרטה הקרויה "אתר הנצחה"
- 21 שאושרה על-ידי המועצה (נספח ז' לתיק המוצגים של הנתבע 3), כתב התביעה שהוגש
- 22 בעניין האנדרטה (נספחים 3-4 לתצהיר הנתבע 3), פרוטוקול הדיון שהתקיים בבית משפט
- 23 השלום בנתניה מיום 11.9.07 (נספח ח' לתיק המוצגים של הנתבע 3), החלטה מיום
- 24 10.4.08 ופסק הדין שסיים את הפרשה (נספחים 5-6 לתצהיר הנתבע 3). לכך הוסיף כי
- 25 התייחסותו בטור האישי להסדר שהוגש בין המועצה לבעלים הפרטיים של החלקה,
- 26 הסתמכה על שיחה שערך באותה העת עם התובע בעניין התקדמות ההליכים הקשורים
- 27 להקמת האנדרטה, ובה עדכן אותו התובע כי המועצה תיתן לבעלים הפרטיים מגרש חלופי
- 28 ותסיים את הפרשה. כפי שעולה מהחלטת בית המשפט לעניינים מנהליים בתל-אביב,
- 29 המועצה הגיעה להסדר עם הבעלים הפרטיים על-פיו ימונה שמאי מוסכם שיפסוק פיצויים
- 30 ראויים בגין הפקעת חלקם.
- 31



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

74. עיון בפרוטוקול הדיון שהתקיים ביום 11.9.07 בתיק א' 8461/06, בפני כב' השופטת בלטמן קדראי, מלמד כי החניון של אתר ההנצחה תוכנן על קרקע שנמצאת בבעלות במושע של המועצה ובעלים פרטיים, ומשכך נדרש הליך הפקעה. ברם, וכמפורט בפסק דינה של כב' השופטת בלטמן קדראי, "לא יכולה להיות מחלוקת כי ראוי היה שהליך ההפקעה יקדם למסירת המקרקעין לשימושו של אחר, וכי לו נעשה קודם להגשת התביעה לא היתה מוגשת התביעה במתכונת בה הוגשה מלכתחילה". מפאת נסיבות אלה חוייבה המועצה בהחזר הוצאות התובעים בסך של 4,000 ₪ בתוספת מע"מ.
75. מקריאת הכתבה שפורסמה על-ידי הנתבע 3 במסגרת הטור האישי, הגעתי למסקנה כי מדובר בטור שעיקרו הבעת דעה של המחבר ולא בהצגת עובדות. מסקנתי זו נלמדת הן מניסוח הדברים וסגנונם, והן מה"אכסניה" שבה התפרסמו במסגרת טור אישי במקומון המשמש לנתבע 3 כלי עיתונאי להעברת ביקורת בעניינים ציבוריים ברזולוציה מקומית. הרושם הכללי שיוצר מרקם הכתבה בטור האישי, על רקע ההקשר שבו התפרסמו הדברים, תומך במסקנה כי הקורא הסביר יפרש את הכתוב בו כהבעת דעה של הנתבע 3 על הפעילות הציבורית של המועצה והעומד בראשה, ולא ככתבה המתיימרת להיות מאמר אובייקטיבי.
- זאת ועוד, גם אם לא הייתה עומדת לנתבע 3 ההגנה על-פי סעיף 15(4), עדיין עומדת לו ההגנה של אמת דיברתי לפי סעיף 14, כאשר הפרסום המצוטט לעיל יש בו עניין לציבור וכך גם הוכחה אמיתותם העובדתית של הדברים שנאמרו בו.
76. אשר לאמירה לעניין מי נחר הכי חזק בטקס הזיכרון שפורסמה בטור האישי בגיליון מס' 145, אין בידי לקבל את טענת התובע כי אמירה זו חורגת מגבולות השיח הציבורי-פוליטי ועל-כן עונה על הגדרת לשון הרע.
- ראשית אציין כי הרושם שיוצר המארג הכללי של הכתבה בעיני הקורא הסביר, ובהתחשב במבנה הפרסום בכללותו, מלמד כי אמירה זו מתייחסת לתובע; הלכה היא, כי פרסום יכול לשמש בסיס להליך לפי חוק איסור לשון הרע, רק אם הוא מייחס לשון הרע לאדם מסוים (שנחר, שם, עמ' 123). בעניין זה נפסק כי האדם הסביר עשוי להבין שהפרסום מתייחס למי שטוען כי הוא הנפגע, גם אם אותו אדם אינו מוזכר בפרסום בשמו המפורש וגם אם שמו מופיע בפרסום בצורה משובשת, או חלקית (ת"א (ת"א) 835/75 חברת השמירה בע"מ נ' הוצאת מודיעין בע"מ, פ"מ תשמ"א (א) 89, 94; ת"א (י-ם) 172/89 פלוני נ' הכתב – אלמוני, פ"מ תשנ"ד (ב) 397, 412; שנחר, שם, עמ' 124). הצלחת התביעה אינה מותנית בכך שהאדם הסביר יהיה בטוח כי הפרסום מתייחס לתובע, שכן די בכך שהפרסום "עלול"



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

1 להתפרש כמתייחס אל התובע. כך גם נקבע בסעיף 3 לחוק כי כאשר שמו של האדם אינו
2 מוזכר מפורשות בפרסום, או שהוא אינו מוזכר מפורשות כמי שלשון הרע מתייחסת אליו,
3 התייחסותה של לשון הרע יכולה להשתמע מהפרסום, מנסיבות חיצוניות או משילובם של
4 השניים.
5 יחד עם זאת, לא שוכנעתי כי אמירה זו מהווה פגיעה בשמו הטוב של התובע העולה כדי
6 לשון הרע. ייתכן כי אמירה זו של הנתבע 3 גובלת בטעם רע, אך בכך אין כדי לגרוע
7 מהיותה שימוש לגיטימי של עיתונאי בשפה צינית כחלק מחופש הביטוי. אל לנו ליטול
8 מידי עיתונאי או חבר אופוזיציה את כלי הכתיבה הטבול בציניות או באמירות
9 סרקסטיות.

10

11 ג. פרסום בגיליון מס' 145 מיום 3.3.2008 (נספח ה' לכתב התביעה)

12

13 77. בתחילת הטור שהתפרסם בגיליון מס' 145 ביום 3.3.08 נכתב כדלקמן:

14

15 "למי מאיתנו קל לשלם את המיסים העירוניים? התשובה: לאף אחד. למרות זאת, רובנו
16 עושים מאמצים, חוסכים מכאן ומשם, מגדילים קצת את האובר דרפט בבנק ומשלמים.
17 העיקר לא לצבור חובות. השבוע התברר כי יש דרך הרבה יותר כדאית ופשוטה: מפסיקים
18 לשלם את המיסים, עד שהסכום מתנפח ומגיע לכמה עשרות אלפי שקלים. עכשיו הפכנו
19 לבעלי חוב רציניים ואנחנו טוענים שאין באפשרותנו לשלם. אז מה עושים? עושים הסדר
20 תשלומים. במסגרת ההסדר הזה, מגיעים להסכמה על תשלום צנוע של 200-250 ע"ח החוב
21 והכל בסדר לכאורה. ולמה רק לכאורה? כי לפעמים יש ביקורת של מבקר המדינה.
22 והביקורת הראתה בין השאר כי 9 עובדי מועצה היו חייבים 571,000 אלף ₪ במועד עריכת
23 הביקורת (2007). עם כולם הגיעה המועצה להסדר תשלומים בשיטת המשכנתא... הדמויות
24 ידועות ומקורבות מאוד ל"שלטונות". עכשיו הן יכולות לרכוש מכוניות, לגור בקוטג' ענק
25 ומפואר, לזוז כל מיני פרויקטים ולהרוויח עליהם מילונים".

26

27 78. לטענת הנתבע 3, הדברים שפורסמו התייחסו להתנהלותה של המועצה ולא לתובע באופן
28 ספציפי. טענה זו מקובלת עלי. סבורני, כי בעיני הקורא הסביר מדובר בביקורת המופנית
29 כלפי דרך התנהלותה של המועצה בקשר להסדרי תשלום לגבי חובות ארנונה, תוך הבעת
30 דעה אישית של הנתבע 3 לגבי הסדרים אלה, אך בכך אין די על מנת לבסס קביעה בדבר
31 פרסום לשון הרע כלפי התובע.

32

33 ד. הפרסום בגיליון מס' 129 מיום 21.6.2007 (נספח ז' לכתב התביעה)



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

1

2 79. בגיליון מס' 129 שפורסם ביום 21.6.07 נכתב בטור האישי של הנתבע 3, בתוך סוגריים
3 בסיומה של הפסקה האמצעית, כדלקמן (נספח ח' לכתב תביעה):

4

5 **"(דרך אגב, מה עם ההוא שנאחז בקרנות המזבח כבר 30 שנה? ומסדר לעצמו תוכניות**
6 **חיים שכאלה על חשבוננו?)."**

7

8 80. לטענת הנתבע 3, במסגרת חגיגות 75 שנה לכפר יונה ארגן התובע אירוע רב משתתפים
9 שכונה בשם "חיים שכאלה". לקראת אירוע זה נשלח לחברי ההנהלה מכתב ביום 10.5.07,
10 ובו צויין בסעיף 2 כי הפסטיבל יפתח בערב "חיים שכאלה" (נספח ט'1 לכתב ההגנה של
11 הנתבע 3). בדומה לכך נכתב בתוכניה שהוכנה לצורך פרסום האירוע כי אירוע הפתיחה
12 יהיה ערב "חיים שכאלה" (נספח 7 לתצהיר העדות הראשית של הנתבע 3). כך גם מצא
13 הדבר ביטוי בפרוטוקול ישיבת הנהלת המועצה מס' 59 מיום 13.6.07, בעת שסוכמו חגיגות
14 75 שנה לכפר יונה, ובין היתר נזכר הערב בסגנון "חיים שכאלה" (נספח ט'2 לכתב ההגנה
15 של הנתבע 3).

16 מנגד טוען התובע כי אמירת הנתבע 3 בטור האישי שהתפרסם בגיליון מס' 129 מבזה
17 ומשפילה אותו בעיני הבריות.

18

19 81. לאחר שבחנתי את התבטאות הנתבע 3, שנכתבה כהערה בתוך סוגריים במסגרת כתבה
20 בטור אישי, אני סבורה כי עומדת לנתבע 3 ההגנה של הבעת דעה בתום לב לפי סעיף 15(4)
21 לחוק. עסקינן שכתבה שעניינה נסיבות הדחתה של מנהלת חטיבה לאחר 12 שנה
22 בתפקידה, כשלדעת הנתבע 3, מן ראוי היה שתסיים את העסקתה בדרך אחרת לנוכח
23 הישגיה המרשימים. ההערה כאמור נכתבה בתוך סוגריים, במסגרת טור אישי של הנתבע 3
24 בו חיווה דעתו על פיטוריה של בעלת תפקיד ציבורי לעומת האופן שבו בחר, לגישתו,
25 התובע לפאר את הישגיו בערב בסגנון חיים שכאלה.

26

27 **ה. הפרסום בגיליון מס' 123 מיום 8.3.2007 (נספח ח' לכתב התביעה)**

28

29 82. להבדיל מן הפרסומים שנדונו לעיל, בפרסום שפורסם בגיליון מס' 123 מדובר בכתבות
30 שפורסמו במקומון, על-ידי עיתונאי ולא על-ידי הנתבע 3 בעצמו.



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

83. ביום 8.3.07 פורסמה כתבה במקומון שכותרתה "דחייה סופית", ובמסגרת כתבה זו צוטטו דברים שנאמרו, לכאורה, מפי הנתבע 3 בקשר להליכים משפטיים המתנהלים בעניינו של עובד מועצה שתובע להחזירו לעבודה, וכך נכתב:

"טחנות הצדק טחנו לאט, וטוב, ואכן זהו רגע של קורת רוח. הרי מדובר בשחיתות במיטבה. ראש רשות תומך בתביעה של העוזר הידיד והמקורב שלו נגד הרשות. במקביל, ה"עוזר" תומך בראש הרשות בבחירות ובזכות התמיכה הזאת הוא אכן נבחר. בהמשך מנסה ראש הרשות לסדר לידיד את הג'וב בחזרה. לדעתי יש לקומבינה כזו הגדרה מדויקת בספר החוקים."

ו. הפרסום בגיליון מס' 78 מיום 7.4.2005 (נספח ט' 1 לכתב התביעה)

84. גם בגיליון מס' 78 פורסמו דברים שלכאורה נאמרו על-ידי הנתבע במסגרת כתבה עיתונאית. ביום 7.4.05 פורסמה במקומון כתבה הנושאת את הכותרת הבאה:

"מועצת כפר יונה הולכת לגישור

ברעם: 110,000 אלפי גשרים וקומבינות. דרעי: יש לי קשרי ידידות עם נאמן, הוא תורם ע"ח זמנו הפרטי, ואין ניגוד אינטרסים"

85. בגוף הכתבה צוטטו דברים שנאמרו, לכאורה, על-ידי הנתבע 3:

"זה לא גשר רגיל אלא גשר של קומבינות שהתחיל להיבנות עוד בשנת 2002 כשדרעי קיבל את נאמן לתפקיד שאינו קיים ועוד בשכר מופרז. הרי מדובר כאן ב-110000 אלפי גשרים וקומבינות. כאשר עובד לשעבר תובע את מעבידו, ובאותה העת נוהג ברכבו של המעביד, פעם לבד ופעם כשהוא מסייע את ראש המועצה ליעדים כאלה ואחרים- מתעוררת עננה כהה ומדיפת ריחות מעל התביעה המוזרה שה"נהג" מגיש נגד המועצה ש"הבוס"- עומד בראשה."

86. לטענת התובע, מעשי השחיתות והקומבינה שיוחסו לו בגדר הפרסומים בגיליונות מס' 78 ו-123, כעניין שבעובדה, כפי שנאמרו על-ידי הנתבע 3, מהווים פרסום משפיל ומבזה אשר פוגע בשמו הטוב.



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

87. כלל הוא, כי המוציא מחברו עליו הראיה ועל כן מונח נטל השכנוע על כתפיו של התובע להראות כי הפרסום שעל בסיסו הוא מייחס לנתבע 3 לשון הרע, אכן נאמר או נכתב על-ידו.
- כפי שעולה מעיון בתצהיר עדותו הראשית של הנתבע 3, וכן בסיכומיו, בחקירתו בבית המשפט ובפרוטוקולים של הדיונים שהתנהלו בתיק זה (כפי שיפורט בהמשך) – הנתבע 3 הכחיש באופן מפורש את אמירת הדברים שצוטטו כביכול מפיו בכתבות נשוא סעיפים 3.6, 3.7 לכתב התביעה.
88. התובע טוען בסיכומיו כי כבי' השופט יקואל קיבל את טענתו לפיה בשל הודאה והדחה של הנתבע 3 יש להפוך את סדר הבאת הראיות. בהתאם לכך הורה לנתבע 3 להגיש ראיותיו ראשון ולאחריו התובע. לדבריו, הנתבע 3 הודה בכל הפרסומים נשוא התביעה וטען לקיומן של הגנות מכוח החוק, ומשנקבע בהחלטת כבי' השופט יקואל הנ"ל על ניהול בדרך של הודאה והדחה הרי שאין לקבל את הכחשת הנתבע 3 באשר לדברים שנאמרו וחזרתו בו מההודאה מעידה על חוסר תום לב בניהול ההליך.
89. אין בידי לקבל טענה זו של התובע; עיינתי בפרוטוקול הדיון שהתקיים בפני כבי' השופט יקואל ביום 25.10.09 ובהחלטה שניתנה על-ידו, ולא מצאתי טיעון בפרוטוקול הנוגע להודאה והדחה וכך גם לא מצאתי בהחלטת כבי' השופט יקואל כי התקבלה טענה בדבר הודאה והדחה. עצם הפיכת סדר הבאת התצהירים לבדה אינה מספקת כדי לקבוע כי הנתבע 3 הודה במפורש כי הדברים המופיעים בכתבות אכן נאמרו על ידו.
90. זאת ועוד, בתצהיר שהוגש על-ידי הנתבע 3 הוא הכחיש במפורש את אמירת הדברים (סעיפים 47, 50, 55 וכן בסעיפים 63, 72, 73, 75 לתצהירו). כאשר לאחר הגשת התצהירים התקיים קדם משפט במעמד הצדדים, בפני כבי' השופטת עובדיה, וב"כ הנתבע 3 ציין במפורש כי "מאז כתב ההגנה של הנתבע, במסגרתו הודה שכל הפרסומים נשוא התביעה הם מפיו, בתצהיר הוא חזר בו. הנתבע חזר בו לגבי חלק מהפרסומים" (עמ' 10, שורות 2-4 לפרוטוקול מיום 14.11.10). באופן דומה הצהיר הנתבע 3 בחקירתו במועד זה: "השופט לא הציע לי פשרה, הוא אמר לי להודות בחלק מהדברים, אני לא מודה, הכל היה אמת" (עמ' 9, שורות 13-14 לפרוטוקול).
- בכך הפכה השאלה האם מדובר בפרסום שבוצע על-ידי הנתבע 3 לשאלה במחלוקת, אשר על התובע נטל השכנוע להוכיחה.



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

91. בהתחשב בכך שומה היה על התובע לזמן לעדות בבית המשפט את כותב הכתבות על מנת לאמת את הדברים שצוטטו לכאורה מפיו של הנתבע 3, או להציג ראיה אחרת שקושרת את הנתבע 3 לדברים שפורסמו בכתבות שנאמרו, כביכול, על-ידו. התובע נמנע מלזמן את העיתונאי לעדות בבית המשפט, ואף שלא הציג ראיה אחרת על מנת לקשור בין הנתבע 3 לדברים המצוטטים כפי שפורסמו בכתבות. הימנעות זו של התובע מלעשות כן פועלת לרעתו.
92. בנסיבות אלה, יש לדחות את טענות התובע בכל הקשור לפרסומים בגיליונות מס' 123 ו-78.
- ז. הפרסום בגיליון מס' 79 מיום 24.4.2005 (נספח י' לכתב התביעה)**
93. בגיליון מס' 79 מיום 24.4.05 התייחס הנתבע 3 בטור האישי שמתפרסם במקומון למכתב שנשלח על-ידי מזכיר המועצה, מר דני לוין, בצינו הדברים הבאים:
- "אפשר לרמות חלק מהאנשים חלק מהזמן, אבל אי אפשר את כולם כל הזמן... ולא כל מי שמפרסם את מעשי המועצה פוגע בהכרח בכפר יונה. אולי הוא פוגע במועצה ואולי בעומד בראשה אבל בתדמית של כפר יונה?... ולטעמי מי שמוציא את דיבת הכפר רעה הוא מי שעשה את המעשה. מחדל ולא מי שמבקר אותו."**
94. לטענת התובע, האמירה שפורסמה במסגרת הטור האישי של הנתבע 3 בגיליון מס' 79, על רקע מסכת פרסומים פוגעניים המייחסת לתובע מעשי תרמית כעניין שבעובדה, מהווה לשון הרע.
- מנגד טוען הנתבע 3 בעניין פרסום זה כי הדברים מבוססים על מסמכים כתובים ובחלקו אוזכר במסגרת פרסומים אחרים, אך מאחר ומדובר באמירות כלליות אין הוא מוצא מקום להסבירן ואו להתייחס אליהן.
95. אכן, ניתן לומר כי תגובת הנתבע 3 למכתבו של מר לוין במסגרת הטור האישי אינה נעימה לאוזן, ואף ייתכן שיש בה כדי לפגוע ברגשותיו של התובע. אך דווקא ביחס לדברי ביקורת מעין אלו, מתחזקת חשיבותו של חופש הביטוי מקום שהם מעוררים מחלוקת ואף סלידה לגבי אופן הבעת הדעה (השוו: בן גביר, שם, פסקה 33). ברוח זו נפסק כי **"עיקר תכליתו של חופש הביטוי להבטיח הגנה לביטויים קיצוניים ומעוררי מחלוקת. דברי נועם,**



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

1 הערבים לאוזן והקלים לעיכול, אינם זקוקים להגנה של חופש הביטוי. דווקא אותן
2 אמירות המעוררות תחושות שליליות – הן אלה שחשופות לפגיעה, ולכן הן זקוקות
3 למעטה ההגנה של הזכות הבסיסית" (הרציקוביץ', שם, עמ' 573). כן נפסק כי
4 "הוולגריות של האחד היא לעתים הליריקה של האחר" [...] איש איש וסגנונו, איש
5 איש וטעמו, איש איש ויכולת הביטוי שלו" (אפל, שם, פסקה 81). קשה לנתק דיון חברתי
6 שיש לציבור עניין בו מדיון בבעלי הדעה עצמם במישור הציבורי ואף הפוליטי, ומכאן
7 החשיבות של התבטאויות ביחס לאישי ציבור בעניינים ציבוריים (השוו: אבנרי, שם, בעמ'
8 863).

9

10 96. משכך, איפוא, אני סבורה כי לעניין פרסום זה עומדת לנתבע 3 ההגנה של הבעת הדעה לפי
11 סעיף 15(4) לחוק.
12

13

ח. הפרסום בגיליון מס' 64 מיום 9.9.2004 (נספח יא' לכתב התביעה)

14

15 97. בגיליון מס' 64 שפורסם ביום 9.9.04 כותב הנתבע 3 בטורו האישי על חופשת התובע
16 שנקטעה לטובת השתתפותו בתוכנית ילדים המשודרת בערוץ 8 בשם "בולדוגי", וכך
17 נכתב:

18

19 "... ראש מועצתנו התראיין לתכנית. לשם כך קטע את חופשתו לכמה שעות. את מה שהיה
20 בראיון הזה שנסב על נושא הקמת תחנות הדלק הנוספות במבואות הכפר - עוד נראה על
21 המרקע. לכשיגיע היום הזה אולי נבין למה צריך עוד תחנת דלק, ואיך מצפצפים על איכות
22 חייה של שכונה שלמה. אולי נבין גם איך הוגשו תכניות להקמת התחנה עוד באפריל 2002
23 (במקרה אותו התאריך שבו מינה לעצמו דרעי את העוזר המפורסם), ולנו העניין נודע רק
24 לאחרונה, ואחרי הבחירות משום מה. סביר גם שתושבי רחוב הגולן אשר הצביעו בשביל
25 דרעי בבחירות האחרונות יבקשו ממנו הסבר מדוע הוא תומך בהקמת התחנה ובירידת ערך
26 רכושם באותה הזדמנות. כנראה שהקמת תחנת הדלק במבואות הכפר על קרקע שחלקה
27 שייך לעוזר ההיסטורי והנאמן של אפי דרעי, חשובה לו עד כדי קטיעת מהלך החופש, ..."

28

29 98. התובע טוען כי הקורא הסביר עשוי להבין מדבריו של הנתבע 3 בטור האישי שפורסם
30 בגיליון מס' 64, כי הוא נתן ידו למתן הטבות למקורביו ואישר את הקמת תחנת הדלק
31 בניגוד לאינטרסים של כפר יונה. בהקשר זה מציין התובע כי תוכנית האב של כפר יונה
32 נערכה בשנת 1995 וקיבלה מעמד של תוכנית מנחה בדיון בוועדה המחוזית בשנת 1997.



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

זאת, לטענת התובע, עוד בטרם החל מר נאמן לשמש בתפקידו במסגרת המועצה. עוד ציין
התובע כי השטח אליו מתייחס הנתבע 3 בכתבה סומן כשטח משולב של מגורים מסחר
ושירותי דרך, טרם נבנתה שכונת המגורים גבעת אלונים. לבעלי הקרקע הובטח בוועדה
המחוזית כי הם יפוצו בהמשך במתכונת של שירותי דרך. רק בשנת 2002 רכשה קבוצת
משקיעים את הקרקע על סמך הפוטנציאל הגלום בה ועל בסיס אישורה של מהנדסת
הקרקע את תוכנית האב.

99. מנגד גורס הנתבע 3 כי הדברים שאוזכרו בכתבה הם בגדר דעתו האישי בנוגע לצורך
בתחנת דלק נוספת במועצה, כאשר תחנה זו נמצאת בבעלות, בין היתר, של מר נאמן. לשם
ביסוס טענה זו מפנה הנתבע 3 להודעה בענייני תכנון ובנייה שנתלתה בסמוך למקום
הקמת תחנת הדלק המפרטת את הגוש והחלקה שעליה עתידה להיבנות התחנה, ולנסח
הטאבו של הגוש חלקה הנקובים בהודעה לפיו מר נאמן הוא הבעלים של ¼ מהחלקה
(נספחים טו'1 ו טו'2 לכתב ההגנה של הנתבע 3).

100. בעניין פרסום זה מקובלת עלי עמדתו של הנתבע 3, כי מדובר באמירות כלליות, ובעיקר כי
מדובר בדעה אישית של הכותב. לא מצאתי כל פגם בהעלאת תמיחות מעין אלה כפי
שהועלו על הכתב במסגרת פרסום זה, כלפי איש הציבור, ואין כל דופי ביצירת פולמוס
ציבורי מעל דפי המקומון בנושא שיש בו עניין לציבור וחשיבות ציבורית באספקלריה
מקומית.

סוף דבר

101. התביעה נדחית.

התובע יישא בהוצאות הנתבע בסך 12,000 ₪. סכום ההוצאות ישולם תוך 30 יום וממועד
זה יישא הפרשי ריבית והצמדה כחוק.

ניתן היום, י"ב אב תשע"ב, 31 יולי 2012, בהעדר הצדדים.

חנה קיזיס, שופטת



בית משפט השלום בנתניה

ת"א 6970-08 דרעי נ' מקומון "כאן חדשות" ואח'

- 1
- 2
- 3
- 4